

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0141/2007

16.4.2007

*

RAPORT

Ettepanek võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1784/2003 teraviljaturu ühise korralduse kohta (KOM(2006)0755 – C6-0044/2007 – 2006/0256(CNS))

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Raportöör: Béla Glattfelder

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
antud hääle enamus
- **I koostöömenetlus (esimene lugemine)
antud hääle enamus
- **II koostöömenetlus (teine lugemine)
antud hääle enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- *** nõusolekumenetlus
parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel
- ***I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)
antud hääle enamus
- ***II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)
antud hääle enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- ***III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)
antud hääle enamus ühise teksti heakskiitmiseks

(Antud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud tekstide kohta esitatud muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes tõstetakse muudetud tekst esile **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või puudused antud tõlkeversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul tuleb saada vastavate osakondade nõusolek.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5	
SELETUSKIRI	6
MENETLUS	9

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1784/2003 teraviljaturu ühise korralduse kohta
(KOM(2006)0755 – C6-0044/2007 – 2006/0256(CNS))

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2006)0755)¹;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 37, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0044/2007);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A6-0141/2007),
1. lükkab komisjoni ettepaneku tagasi;
 2. palub komisjonil oma ettepanek tagasi võtta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

¹ ELTs seni avaldamata.

SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

Oma ettepanekus kavatses komisjon jätta maisi alates 2007/2008. turustusaastast sekkumiskorrast välja. Komisjoni ettepanek põhineb kahe turustusaasta (2004/2005 ja 2005/2006) andmetel. Kõnealusel ajavahemikul ulatusid maisi sekkumisvarud EL 25s 5,6 miljoni tonnini, moodustades 40% kõigist sekkumisvarudest. Suurem osa (93%) maisi sekkumisvarudest asub Ungaris.

Komisjon eeldab, et maisi sekkumisvarude kasv jätkub tulevikus, sest

- Rumeenia ja Bulgaaria ühinemisega liitub ELiga kaks suurt maisitootjat, kelle riigisisese hinnad on märgatavalt madalamad kui sekkumishind ja kelle infrastruktuur on vähem arenenud;
- riigisisese turustusvõimalused on piiratud ELi ületootmisega piirkondade ja väikese tootmisega piirkondade vahelise transpordi kõrge hinna tõttu;
- kaubanduse liberaliseerimine suurendab rahvusvahelist konkurentsi.

Seepärast põhineb ettepanek eeldusel, et 2013. aastaks võivad maisi sekkumisvarud ulatuda 15,6 miljoni tonnini, samal ajal kui teravilja koguvarud võivad ulatuda 18,9 miljoni tonnini. Komisjon eeldab, et teravilja koguvarud ulatuksid sellel aastal ainult 10 miljoni tonnini, kui maisi sekkumiskokkuost lõpetatakse. Nagu ettepanekus viidatakse, muutuksid maisi tootmisega tegelevad Kesk-Euroopa piirkonnad taas konkurentsivõimeliseks ning samuti aitaksid madalamad hinnad tõhustada sea- ja kodulinnukasvatust.

2. Hindamine

Raportöör teeb ettepaneku lükata komisjoni ettepanek tagasi järgmistel alustel:

- see rikub maisitootjate õiguspäraseid ootusi;
- turgu iseloomustavad andmed ei õigusta seda piisavalt;
- selles ei võeta arvesse maisi sekkumiskokkuostu lõpetamise võimalikke negatiivseid mõjusid teraviljaturule.

2.1. Õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumine

Õiguspärase ootuse kaitse on ühenduse õiguses õiguskindluse põhiaspekt. Õiguskindluse põhikontseptsioon on see, et inimestel peab olema võimalik planeerida oma elu turvaliselt, teades oma tegevuse õiguslikke tagajärgi.

Esiteks viitab see asjaolule, et õiguslikud meetmed ei tohi olla tagasiulatuva jõuga.

Teiseks on seadusandjatel kohustus anda kodanikele mõistlik ajavaru, valmistamaks end ette kõnealuse õigusakti kohaldamiseks selle avaldamise ajast arvates.

Maisi külvatakse tavaliselt aprillist kuni mai lõpuni, kuid tootjad peavad kõige olulisemad otsused tegema sügisel: tuleb määrata põllukultuuride struktuur, tellida seeme, pestitsiidid ja herbitsiidid. Kuna maisi külvatakse teraviljadest kõige hiljem, ei saa maisi jaoks eraldatud alasid asjaomasel turustusaastal muuks otstarbeks kasutada.

Pidades silmas nõukogu ja Euroopa Parlamendi ajakava, ei avaldata maisi sekkumiskokkuostu lõpetamise uut määrust enne kui selle aasta mais. Et komisjon soovib käesolevat ettepanekut kohaldada alates 2007/2008. turustusaastast, rikuks see tootjate ja teiste sidusrühmade õiguspäraseid ootusi.

Komisjon väidab aga, et „mais külvatakse ainult kevadel. Ettepanek on seega sobivalt ajastatud” teraviljakasvatavate jaoks. Pidades silmas eespool mainitud asjaolusid, ei saa raportöör selle väitega nõustuda.

Komisjon ei saa end kaitsta väitega, et ettepanek avaldati eelmise aasta detsembris. Ettepaneku avaldamine on ainult esimene samm õigusloomeprotsessis ja kodanikud ei ole ainuüksi ettepaneku avaldamise tõttu kuidagi õiguslikult seotud. Kui ühenduse õigusega antaks ühenduse ettepaneku avaldamisele samad õiguslikud tagajärjed kui vastuvõetud õigusaktile, tühistaks see nõukogu ja Euroopa Parlamendi seadusandliku võimu!

Näiteks rukki puhul, mis jäeti sekkumissüsteemist välja 2003. aasta ühise põllumajanduspoliitika reformi ajal, jättis seadusandja tootjatele enne uue määruse jõustumist vajalike otsuste vastuvõtmiseks ühe aasta aega. Uus teraviljaturu ühine korraldus, millega jäeti rukis sekkumiskorrast välja, avaldati oktoobris 2003, kuid seda hakati kohaldama alles alates 2004/2005. turustusaastast.

2.2. Põhjendamatud turuhinnangud

Komisjoni arvutused põhinevad ainult kahe turustusaasta (2004/2005 ja 2005/2006) andmetel. Lisaks sellele saadi 2004/2005. turustusaastal rekordiline maisisaak, Euroopa paljude aastate suurim, ning selle tõttu alanesid turuhinnad nii siseturul kui ka maailmaturgudel. Raportöör usub kindlalt, et see kaheaastane periood ei ole piisavalt pikk, võimaldamaks meil teha järeldusi turu pikaajalise olukorra kohta.

Komisjon ei võta arvesse praegusi turusuundumusi. Hinnangute kohaselt suurenevad maisi sekkumisvarud 5,8 miljonilt tonnilt 2005. aastal 9,0 miljonile tonnile 2006. aastal. Õigupoolest ei pakkunud tootjad 2006. aastal sekkumiskokkuostuks välja märkimisväärset maisikogust. Suhteliselt kõrgete hindade ja keskmisest väiksema saagi tõttu kahanesis sekkumisvarud 2006. aasta lõpuks isegi 4,28 miljoni tonnini. Arvestades, et komisjoni arvutused põhinevad eeldusel, et sekkumisvarud kasvavad tulevikus lineaarselt, ei ole ettepaneku põhiväite, et maisi sekkumiskokkuost ei ole jätkusuutlik ja selle tõttu tekivad suured varud, alus õiguspärane.

Maisi praegused turuhinnad on umbes 120 eurot/tonn, mis on palju kõrgem kui sekkumishind (101,31 eurot/tonn). Nimetatud hinnad võimaldavad ühendusel müüa sekkumisvarusid ilma

suure finantskahjuta, võttes isegi arvesse riikliku ladustamise kulusid.

Komisjoni turuhinnanguid ei toeta ka pikaajalised turusuundumused. Komisjon ise väidab ühes teises dokumendis, et erinevalt nisust on maailma maisitarbimine kasvanud ajavahemikul 1980–2002 üsna järjepidevalt ja jõulises tempos peaaegu 2%¹. ELi maisitarbimine on kasvanud veelgi jõulisemalt – 3,7% aastas.

Peamiste rahvusvaheliste institutsioonide (FAO, OECD, FAPRI) andmete põhjal tundub, et lähitulevikus need turusuundumused jätkuvad. Oma turuanalüüsis² ennustab FAPRI järgmiseks kümneks aastaks hindade tõusu ja varude vähenemist. Need arvud näitavad, et tootmine ei suuda tarbimise kasvuga sammu pidada.

Suureneval nõudlusel maisi järele on kaks põhjust:

- kasvav linnaelanikkond Kaug-Idas ja maailma teistes piirkondades tarbib aina rohkem liha, mis viitab karja pidevale suurenemisele; järelikult kasvab samamoodi nõudlus loomasööda järele;
- maisi tarbimist võib suurendada õitsev bioetanoolitööstus. Biokütuste tootmine võib olla maisi jaoks oluline turustusvõimalus isegi ELi ületootmisega piirkondades.

2.3. Mõju teraviljaturule

Maisi ei saa sekkumiskorrast välja jätta, võtmata arvesse võimalikku mõju teraviljaturule, sest erinevalt rukkist on mais söödanisu ja -odra asendustoode.

Üks teraviljaturu ühise korralduse peamisi eesmärke on säilitada siseturul hinnastabiilsus. Maisi sekkumiskokkuostu lõpetamisel ootab tootjaid ees hindade märkimisväärne kõikumine. Nendel turustusaastatel, mil saak on üle keskmise, maisihinnad langevad, samal ajal kui nisu- ja odrahinnad püsivad pidevalt sekkumishinna lähedal, mis toimib nn turvavõrguna. Oluliselt madalamate hindade tõttu muutub mais palju konkurentsivõimelisemaks kui nisu ja oder ning viimaste sekkumisvarud kasvavad. Komisjoni näitajad kinnitavad selliseid turusuundumusi. Hinnangute kohaselt kasvavad maisi sekkumiskokkuostu lõpetamisel nisu ja odra riiklikud varud 5,5 miljonilt tonnilt 2008. aastal 10 miljonile tonnile 2013. aastal.

Kokkuvõttes on selge, et maisi sekkumiskokkuostu lõpetamine tooks kogu teraviljasektoris kaasa turu tõsise tasakaalustamatuse, ehkki teraviljaturu ühise korralduse teised alustalad ei muutu.

¹Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon: Agricultural Commodity Markets: Past Developments and Outlook (Põllumajandusliku tooraine turud: viimased suundumused ja tulevikuväljavaade). Veebruar 2006.

² Food and Agriculture Policy Research Institute (Toidu- ja põllumajanduspoliitika uurimisinstituut): Agricultural Outlook 2006 (Põllumajanduse väljavaated 2006).

MENETLUS

Pealkiri	Määruse (EÜ) nr 1784/2003 (teraviljaturu ühise korralduse kohta) muutmine		
Viited	KOM(2006)0755 - C6-0044/2007 - 2006/0256(CNS)		
EPga konsulteerimise kuupäev	16.1.2007		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	AGRI 18.1.2007		
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	BUDG 18.1.2007		
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	BUDG 14.2.2007		
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Béla Glattfelder 19.12.2006		
Arutamine parlamendikomisjonis	26.2.2007	20.3.2007	12.4.2007
Vastuvõtmise kuupäev	12.4.2007		
Lõpphääletuse tulemused	+: -: 0:	24 9 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Vincenzo Aita, Peter Baco, Katerina Batzeli, Sergio Berlato, Thijs Berman, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Giuseppe Castiglione, Dumitru Gheorghe Mircea Coșea, Joseph Daul, Albert Deß, Gintaras Didžiokas, Michl Ebner, Carmen Fraga Estévez, Duarte Freitas, Lutz Goepel, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, Esther Herranz García, Elisabeth Jeggle, Heinz Kindermann, Diamanto Manolakou, Mairead McGuinness, Rosa Miguélez Ramos, Neil Parish, Radu Podgorean, María Isabel Salinas García, Agnes Schierhuber, Willem Schuth, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Jeffrey Titford, Witold Tomczak, Donato Tommaso Veraldi, Janusz Wojciechowski, Andrzej Tomasz Zapałowski		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Herbert Bösch, Bernadette Bourzai, Béla Glattfelder, Gábor Harangozó, Astrid Lulling, Jan Mulder		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Edit Herczog, László Surján		